

A7-0266/2012

2.8.2012

ZIŅOJUMS

par iespējamo CIP gūstekņu nogādāšanu un nelikumīgu turēšanu apcietinājumā Eiropas valstīs — saistībā ar EP TDIP komitejas ziņojumu veiktie pasākumi (2012/2033(INI))

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja

Referente: *Hélène Flautre*

Atzinumu sagatavoja (*): *Sarah Ludford*, Ārlietu komiteja

(*): Iesaistītā komiteja – Reglamenta 50. pants

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS	3
ĀRLIETU KOMITEJAS ATZINUMS.....	20
KOMITEJAS GALĪGAIS BALSĒJUMS	28

EIROPAS PARLAMENTA REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

par iespējamo CIP gūstekņu nogādāšanu un nelikumīgu turēšanu apcietinājumā Eiropas valstīs — saistībā ar EP TDIP komitejas ziņojumu veiktie pasākumi

(2012/2033(INI))

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienību (LES), jo īpaši tā 2., 3., 4., 6., 7. un 21. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Pamattiesību hartu, jo īpaši tās 1., 2., 3., 4., 18. un 19. pantu,
- ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību konvenciju un tās protokolus,
- ņemot vērā attiecīgos ANO cilvēktiesību instrumentus, jo īpaši 1966. gada 16. decembra Starptautisko paktu par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām, 1984. gada 10. decembra Konvenciju pret spīdzināšanu un citiem nežēlīgiem, necilvēcīgiem vai cieņu pazemojošiem apiešanās un sodīšanas veidiem un tās attiecīgos protokolus un 2006. gada 20. decembra Starptautisko konvenciju par visu personu aizsardzību pret piespiedu pazušanu,
- ņemot vērā 1949. gada Ziemeļatlantijas līguma 5. pantu,
- ņemot vērā 2005. gada 27. jūnija Padomes Regulu (EK) Nr. 1236/2005 par tādu preču tirdzniecību, ko varētu izmantot nāvessoda izpildei, spīdzināšanai vai citādi nežēlīgai, necilvēcīgai vai pazemojošai rīcībai vai sodīšanai¹,
- ņemot vērā Stokholmas programmu „Atvērta un droša Eiropa tās pilsoņu un viņu aizsardzības labā”² un Komisijas 2010. gada 20. aprīļa paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai „Brīvības, drošības un tiesiskuma telpas nodrošināšana Eiropas pilsoņiem. Stokholmas programmas īstenošanas rīcības plāns” (COM(2010)0171),
- ņemot vērā ES politiskās pamatnostādnes attiecībā uz trešām valstīm par spīdzināšanu un citiem nežēlīgiem, necilvēcīgiem vai cieņu pazemojošiem apiešanās un sodīšanas veidiem un ES pamatnostādnes par nāvessodu,
- ņemot vērā 2010. gada 1. oktobra Briseles deklarāciju, ko pieņēma Eiropas Savienības dalībvalstu izlūkošanas un drošības dienestu uzraudzības parlamentāro komiteju 6. konferencē,
- ņemot vērā ANO kopīgo pētījumu par pasaulē izmantoto praksi attiecībā uz slepenu turēšanu apcietinājumā saistībā ar cīņu pret terorismu, ko sagatavoja *Martin Scheinin* — īpašais referents jautājumos par cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzību un veicināšanu,

---

¹ OV L 200, 30.7.2005., 1. lpp.

² OV C 115, 4.5.2010., 1. lpp.

apkarojot terorismu, *Manfred Nowak* — īpašais referents jautājumos par spīdzināšanu un citiem nežēlīgiem, necilvēcīgiem vai pazemojošiem izturēšanās vai sodīšanas veidiem, darba grupa patvaļīgas aizturēšanas jautājumos, kuru pārstāv tās priekšsēdētāja vietnieks *Shaheen Sardar Ali*, un darba grupa vardarbīgas vai piespiedu pazušanas jautājumos, kuru pārstāv tās priekšsēdētājs *Jeremy Sarkin*¹,

- ņemot vērā ANO Cilvēktiesību padomes ziņojumu, ko sagatavojis īpašais referents jautājumos par spīdzināšanu un citiem nežēlīgiem, necilvēcīgiem vai cieņu pazemojošiem apiešanās vai sodīšanas veidiem, kurā, reaģējot uz spīdzināšanas vai citu nežēlīgas izturēšanās formu metodēm vai praksi, uzsvars likts uz izmeklēšanas komisiju darbu²,
- ņemot vērā īpašā referenta jautājumos par cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzību un veicināšanu, apkarojot terorismu, *Martin Scheinin* ziņojumu „Labas prakses apkopojums par tiesisko un institucionālo sistēmu un pasākumiem, lai nodrošinātu, ka izlūkošanas iestādes, apkarojot terorismu, ievēro cilvēktiesības, tostarp par izlūkošanas iestāžu uzraudzību”³,
- ņemot vērā Eiropas Padomes devumu, jo īpaši bijušā cilvēktiesību komisāra *Thomas Hammarberg* darbu, un Eiropas Komitejas spīdzināšanas novēršanai (*CPT*) ieguldījumu, kā arī Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas attiecīgās rezolūcijas, jo īpaši rezolūciju „Iespējamā personu slepena turēšana apcietinājumā un aizturēto nelikumīga pārvietošana pāri robežām, kurā iesaistītas Eiropas Padomes dalībvalstis”⁴ un rezolūciju „Personu slepena turēšana apcietinājumā un aizturēto nelikumīga pārvietošana, kurā iesaistītas Eiropas Padomes dalībvalstis, — otrais ziņojums”⁵, un Parlamentārās asamblejas Ārlietu un cilvēktiesību komitejas ziņojumu „Aizbildināšanās ar valsts noslēpumu un valsts drošību — šķēršļi parlamentārai un tiesas kontrolei cilvēktiesību pārkāpumu jomā”⁶,
- ņemot vērā Eiropas Cilvēktiesību tiesā iesniegtās prasības lietā *Al-Nashiri* pret Poliju un lietā *Abu Zubaydah* pret Lietuvu, *Abu Zubaydah* pret Poliju un *El-Masri* pret bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku, kuras Lielā palāta izskatīja 2012. gada 16. maijā,
- ņemot vērā tā 2009. gada 25. novembra rezolūciju par Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei „Brīvības, drošības un tiesiskuma telpa pilsoņu interesēs — Stokholmas programma”⁷,
- ņemot vērā 2007. gada 14. februāra rezolūciju⁸ un 2009. gada 19. februāra rezolūciju⁹ par iespējamo CIP veikto Eiropas valstu izmantošanu, lai pārvadātu un nelikumīgi turētu apcietinājumā gūstekņus,
- ņemot vērā rezolūcijas par Gvantanamo, jo īpaši 2011. gada 9. jūnija rezolūciju

---

¹ A/HRC/13/42, 19.2.2010.

² A/HRC/19/61, 18.1.2012.

³ A/HRC/14/46, 17.5.2010.

⁴ Rezolūcija Nr. 1507 (2006).

⁵ Rezolūcija Nr. 1562 (2007).

⁶ Dok. 12714, 16.9.2011.

⁷ OV C 285E, 21.10.2010., 12. lpp.

⁸ OV C 287E, 29.11.2007., 309. lpp.

⁹ OV C 76E, 25.3.2010., 51. lpp.

„Gvantanamo — lēmums par gaidāmo nāves soda izpildi”¹, 2009. gada 4. februāra rezolūciju par Gvantanamo ieslodzījuma vietas gūstekņu atpakaļnosūtīšanu un pārmitināšanu² un 2006. gada 13. jūnija rezolūciju par Gvantanamo ieslodzīto stāvokli³, kā arī tā 2004. gada 10. marta ieteikumu Padomei par Gvantanamo ieslodzīto tiesībām uz taisnīgu tiesu⁴,

- ņemot vērā 2010. gada 15. decembra rezolūciju par pamattiesību stāvokli Eiropas Savienībā 2009. gadā un to efektīvu īstenošanu pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā⁵,
- ņemot vērā 2011. gada 14. decembra rezolūciju par ES pretterorisma politiku — galvenie sasniegumi un nākotnes uzdevumi⁶,
- ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšsēdētāja vietnieka *Jacques Barrot* runu 2008. gada 17. septembrī Strasbūrā⁷,
- ņemot vērā Komisijas paziņojumus par to, ka attiecīgajām dalībvalstīm jāveic izmeklēšana saistībā ar to iespējamo dalību CIP pārsūtīšanas un slepenas apcietināšanas programmā, un ņemot vērā dokumentus, tostarp laikposmā no 2007. līdz 2010. gadam nosūtītās vēstules, par kurām Komisija ir informējusi referenti, proti, četras Polijai nosūtītās vēstules, četras Rumānijai nosūtītās vēstules un divas Lietuvai nosūtītās vēstules,
- ņemot vērā Komisijas 2003. gada 15. oktobra paziņojumu Padomei un Eiropas Parlamentam par Līguma par Eiropas Savienību 7. pantu — Savienības pamatvērtību ievērošana un veicināšana (COM(2003)0606),
- ņemot vērā Eiropas Savienības prezidentūras 2005. gada 29. novembra vēstuli ASV valsts sekretārei Kondolīzai Raisai, kurā ASV pieprasīts „sniegt paskaidrojumus par minētajiem ziņojumiem [par aizdomās turēto teroristu iespējamu turēšanu apcietinājumā un pārvešanu Eiropas Savienības dalībvalstīs vai caur tām], cerot, ka šie paskaidrojumi kļiedēs parlamentāriešu un sabiedrības bažas”,
- ņemot vērā Vispārējo lietu un ārējo attiecību padomes 2748/2749 sanāksmi 2006. gada 15. septembrī, kuras laikā notika debates par jautājumu „Cīņa pret terorismu — slepenie aizturēšanas centri”,
- ņemot vērā ES 2011. gada 7. marta paziņojumu Cilvēktiesību padomes 16. sesijā, kas attiecās uz iepriekš minēto ANO kopīgo pētījumu par slepenu turēšanu apcietinājumā,
- ņemot vērā *Villy Sovndal*, *Gilles de Kerchove* un *Ben Emmerson* rakstu „Terorisma apkarošana un cilvēktiesības” („*Counter-terrorism and human rights*”), kas publicēts izdevuma „*European Voice*” 2012. gada 19. marta numurā,

¹ Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0271.

² OV C 67E, 18.3.2010., 91. lpp.

³ OV C 300E, 9.12.2006., 136. lpp.

⁴ OV C 102E, 28.4.2004., 521. lpp.

⁵ OV C 169E, 15.6.2012., 49. lpp.

⁶ Pieņemtie teksti, P7_TA(2011)0577.

⁷ Publikācija SPEECH/08/716, „*Une politique visant à assurer l'effectivité des droits fondamentaux sur le terrain*”.

- ņemot vērā ASV valsts sekretāres Kondolīzas Raisas 2005. gada 5. decembra atbildi uz Eiropas Savienības prezidentūras 2005. gada 29. novembra vēstuli, kurā bija norādīts, ka „[...] pārsūtīšana ir būtisks pasākums cīņā pret terorismu. To izmanto ne tikai Amerikas Savienotās Valstis vai to pašreizējā administrācija”, un kurā noliegti apgalvojumi par ASV tiešu iesaistīšanos spīdzināšanā, uzsverot, ka pārsūtīšanas mērķis nebija nodrošināt pārsūtīto personu spīdzināšanu, kā arī ņemot vērā ASV valsts sekretāres paziņojumus, kuros apstiprināts, ka „mēs [ASV] respektējam mūsu partneru suverenitāti”¹,
- ņemot vērā to, ka bijušais ASV prezidents Džordžs Bušs savā runā Baltā nama Austrumu kabinetā 2006. gada 6. septembrī atzina, ka tiek īstenota CIP vadīta pārsūtīšanas un slepenas apcietināšanas programma, tostarp ārvalstu operācijas;
- ņemot vērā 2010. gada 9. novembrī publicētos Džordža Buša memuārus,
- ņemot vērā CIP ģenerālinspektora *John Helgerson* 2004. gada ziņojuma par Dž. Buša prezidentūras laikā veiktajām CIP izmeklēšanas operācijām 2009. gada augustā publicēto atslepenoto versiju,
- ņemot vērā 2009. gadā publicēto Sarkanā Krusta Starptautiskās Komitejas 2007. gada ziņojumu par izturēšanos pret 14 svarīgiem aizturētajiem CIP ieslodzījumā,
- ņemot vērā dažādas valstu līmeņa iniciatīvas par dalībvalstu līdzdalību CIP pārsūtīšanas un slepenas apcietināšanas programmā, tostarp pašreizējās izmeklēšanas Dānijā un agrākās izmeklēšanas Zviedrijā, vēl nepabeigtas kriminālizmeklēšanas Polijā un Apvienotajā Karalistē, agrākos kriminālprocesus Itālijā, Vācijā, Lietuvā, Portugālē un Spānijā, visu partiju grupas parlamentāro izmeklēšanu Apvienotajā Karalistē un agrāko parlamentāro izmeklēšanu Vācijā, Lietuvā, Polijā un Rumānijā,
- ņemot vērā divus gadus ilgušo izmeklēšanu Portugālē, ko pēkšņi izbeidza 2009. gadā,
- ņemot vērā dažās dalībvalstīs jau veikto izmeklēšanu rezultātus,
- ņemot vērā neskaitāmus plašsaziņas līdzekļu ziņojumus un pētnieciskās žurnālistikas publikācijas, jo īpaši, bet ne tikai kanāla *ABC News* 2005.² un 2009.³ gada ziņojumus un izdevuma *Washington Post* 2005. gada ziņojumus⁴, jo, ja nebūtu šo publikāciju, pārsūtīšanas un apcietināšanas gadījumi joprojām nebūtu atklāti,
- ņemot vērā izpēti, izmeklēšanu un ziņojumus, ko kopš 2005. gada veica un sagatavoja neatkarīgie pētnieki, pilsoniskās sabiedrības organizācijas, vietējas un starptautiskas nevalstiskās organizācijas, jo īpaši *Human Rights Watch*, *Amnesty International* un

¹ Publikācija „*Remarks en route to Germany*”, preses konference ar K. Raisu Berlīnē, 2005. gada 5. decembrī un „*Press Availability at the Meeting of the North Atlantic Council*”, Briselē, 2005. gada 8. decembrī.

² „*ABC News atklāj to Al Qaeda līderu vārdus, kuri ir apcietinājumā slepenās CIP ieslodzījuma vietās*”, *ABC News*, 5.12.2005.

³ „*Lietuvā darbojās slepens CIP cietums*”, *ABC News*, 20.8.2009.

⁴ „*CIP par terorismu aizdomās turētās personas tur apcietinājumā slepenās ieslodzījuma vietās*”, 2.11.2005. un „*Eiropā izmeklē slepenus CIP lidojumus*”, *Washington Post*, 17.11.2005.

*Reprieve*¹,

- ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas (LIBE) rīkoto uzklauššanu 2012. gada 27. martā un tās Cilvēktiesību apakškomitejas rīkoto uzklauššanu 2012. gada 12. aprīlī, kā arī LIBE delegācijas vizīti Lietuvā 2012. gada 25.–27. aprīlī, referentes vizīti Polijā 2012. gada 16. maijā un visus referentei iesniegtos rakstiskos dokumentus un sniegtos mutiskos komentārus,
  - ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas priekšsēdētāja un referentes 2012. gada 16. aprīļa kopīgu pieprasījumu Eirokontroles direktoram iesniegt lidojumu datus un ņemot vērā Eirokontroles 2012. gada 26. aprīlī sniegto visaptverošo atbildi,
  - ņemot vērā Iekšpolitikas ģenerāldirektorāta piezīmi „Izmeklēšanas rezultāti par CIP ārkārtas pārsūtīšanas un slepenas apcietināšanas programmu un slepenajām ieslodzījuma vietām Eiropas valstīs, ņemot vērā jauno tiesisko regulējumu, ko pieņēma pēc Lisabonas līguma stāšanās spēkā”,
  - ņemot vērā Reglamenta 48. un 50. pantu,
  - ņemot vērā Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas ziņojumu un Ārlietu komitejas atzinumu (A7–0266/2012),
- A. tā kā Parlaments ir nosodījis ASV vadīto CIP pārsūtīšanas un slepenas apcietināšanas programmu, kuras īstenošanas laikā pieļauti neskaitāmi cilvēktiesību pārkāpumi, tostarp nelikumīga un patvaļīga turēšana apcietinājumā, spīdzināšana un cita veida nežēlīga apiešanās, nrepatriēšanas principa pārkāpumi un piespiedu pazušana; tā kā Parlamenta pagaidu komiteja saistībā ar iespējamo CIP veikto Eiropas valstu izmantošanu, lai pārvadātu un nelikumīgi turētu apcietinājumā gūstekņus (Pagaidu komiteja), ir dokumentāri apstiprinājusi Eiropas gaisa telpas un teritorijas izmantošanu CIP vajadzībām un tā kā Parlaments kopš tā laika ir vairākkārt pieprasījis veikt pilnīgu izmeklēšanu saistībā ar dalībvalstu valdību un iestāžu sadarbību, īstenojot CIP programmu;
- B. tā kā Parlaments ir vairākkārt aicinājis cīņā pret terorismu pilnībā ievērot cilvēka cieņu, cilvēktiesības un pamatbrīvības, tostarp saistībā ar starptautisko sadarbību šajā jomā, un balstīties uz Eiropas Cilvēktiesību konvenciju, ES Pamattiesību hartu un valstu konstitūcijām un pamattiesību aktiem, un nesen atkārtoja šo aicinājumu savā ziņojumā par ES pretterorisma politiku, turklāt arī norādot, ka cilvēktiesību ievērošana ir šīs politikas efektivitātes priekšnoteikums;
- C. tā kā Parlaments vairākkārtīgi un stingri nosodījis nelikumīgu praksi, tostarp ārkārtas pārsūtīšanu, nolaupišanu un turēšanu ieslodzījumā bez tiesas sprieduma, pazušanu, turēšanu slepenos cietumos un spīdzināšanu, un ir pieprasījis pilnībā izmeklēt dažu dalībvalstu iespējamo sadarbību ar ASV iestādēm, jo īpaši ar CIP, tostarp izmeklēt ES teritorijas izmantošanu;

---

¹ Cita starpā: *Human Rights Watch* paziņojums par ASV slepenām apcietinājuma vietām Eiropā, 6.11.2005; *Amnesty International Europe* ziņojums „*Open secret: Mounting evidence of Europe’s complicity in rendition and secret detention*”, 15.11.2010; organizācijas *Reprieve* ziņojums „*Rendition on Record: Using the Right of Access to Information to Unveil the Paths of Illegal Prisoner Transfer Flights*”, 15.12.2011.

- D. tā kā šīs rezolūcijas mērķis ir „politiski sekot līdzi Pagaidu komitejas darbam un notikumu attīstībai un it īpaši gadījumā, ja Padome un/vai Komisija atbilstoši nerīkojas, noteikt, vai pastāv risks nopietni pārkāpt ES principus un vērtības, un vajadzības gadījumā ieteikt rezolūciju, par pamatu ņemot Līguma par Eiropas Savienību 6. un 7. pantu, kas var būt piemērots šajā situācijā”¹;
- E. tā kā ES pamatā ir saistības ievērot demokrātiju, tiesiskumu, cilvēktiesības un pamatbrīvības, kā arī cilvēka cieņu un starptautiskās tiesības, turklāt ne tikai iekšpolitikā, bet arī ārējās darbībās; tā kā ES saistībām cilvēktiesību ievērošanas jomā, ko pastiprina ES Pamattiesību hartas stāšanās spēkā un pievienošanās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijai (*ECHR*), jābūt atspoguļotām visās politikas jomās, lai padarītu ES cilvēktiesību politiku efektīvu un uzticamu;
- F. tā kā atbilstīgam atbildības noteikšanas procesam ir būtiska nozīme, lai saglabātu pilsoņu uzticēšanos ES demokrātiskajām iestādēm, lai efektīvi aizsargātu un veicinātu cilvēktiesības ES iekšpolitikā un ārpolitikā un lai nodrošinātu likumīgu un efektīvu drošības politiku, kas balstīta uz tiesiskumu;
- G. tā kā neviena dalībvalsts līdz šim nav pilnībā izpildījusi savas saistības aizsargāt, nodrošināt un ievērot starptautiskās cilvēktiesības un nepieļaut to pārkāpumus;
- H. tā kā instrumenti, ar ko reglamentē ES kopējo ārpolitiku un drošības politiku (KĀDP), ir Vispārējā cilvēktiesību deklarācija, Starptautiskais pakts par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām un divi tā fakultatīvie protokoli, Konvencija pret spīdzināšanu (*CAT*) un tās fakultatīvais protokols, kā arī Eiropas Cilvēktiesību konvencija, Eiropas Savienības Pamattiesību harta un Eiropas Konvencija par spīdzināšanas un necilvēcīgas vai pazemojošas rīcības vai soda novēršanu, kas visi kopā ne tikai pilnīgi aizliedz spīdzināšanu, bet arī paredz pozitīvu pienākumu izmeklēt apgalvojumus par iespējamu spīdzināšanu un nodrošināt tiesisko aizsardzību un kompensāciju; tā kā ES pamatnostādnes par spīdzināšanu ir pamats ES centieniem „novērst un izskaust spīdzināšanu un nežēlīgu izturēšanos visās pasaules daļās”;
- I. tā kā starptautisko tiesību aktu un cilvēktiesību ievērošanas veicināšanai visos asociācijas, tirdzniecības un sadarbības nolīgumos ir iekļautas cilvēktiesību klauzulas, un tā kā ES arī politisko dialogu ar trešām valstīm veido saskaņā ar pamatnostādnēm cilvēktiesību jomā, kas paredz apkarot nāvessodu un spīdzināšanu; tā kā saskaņā ar Eiropas Demokrātijas un cilvēktiesību instrumentu (*EIDHR*) ES atbalsta pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kas cīnās pret spīdzināšanu un sniedz atbalstu spīdzināšanā cietušo rehabilitācijai;
- J. tā kā slepena turēšana apcietinājumā, kas uzskatāma par personas piespiedu pazušanas formu, var kļūt par noziegumu pret cilvēci, ja tā tiek plaši vai sistemātiski izmantota; tā kā ārkārtas situācijas un cīņa pret terorismu rada vidi, kas veicina slepenu turēšanu apcietinājumā;
- K. tā kā ar Padomes Regulu Nr. 1236/2005, ar ko aizliedz tādu preču importu vai eksportu, kurām nav cita praktiska pielietojuma, kā vien nāvessoda izpilde, spīdzināšana un citāda

---

¹ Minētās Parlamenta 2007. gada 14. februāra rezolūcijas 232. punkts.

nežēlīga, necilvēcīga vai pazemojoša rīcība vai sodīšana¹ (jaunākie grozījumi tajā izdarīti 2011. gada decembrī²), ES ir apliecinājusi savu apņemšanos nepieļaut iespējamās slepenas vienošanās par spīdzināšanu, tomēr vēl arvien ir jāiegulda lielākas pūles, lai nodrošinātu tās visaptverošu piemērošanu;

- L. tā kā ar pilnīgu spīdzināšanas aizliegumu starptautiskajos tiesību aktos, Eiropas un ES tiesību aktos, kā arī valstu konstitūcijas un dalībvalstu tiesību aktos³ nav savienojama paļaušanās tikai uz diplomātiskām garantijām vien gadījumos, kad jāatļauj personas izdošana vai deportācija uz kādu valsti, un ir pamatots iemesls uzskatīt, ka šai personai draud spīdzināšana vai nežēlīga izturēšanās;
- M. tā kā Padome 2006. gada 15. septembrī atzina, ka „slepeno aizturēšanas centru darbība, kuros aizturētās personas tiek turētas tiesiskā vakuumā, ir pretrunā starptautiskajiem tiesību aktiem cilvēktiesību jomā un starptautiskajām krimināltiesībām”, taču līdz šim nav atzinusi un nosodījusi dalībvalstu līdzdalību CIP programmā, neskatoties uz to, ka dalībvalstu politiskās un tiesu iestādes ir atzinušas, ka Eiropas gaisa telpa un teritorija tika izmantota CIP vajadzībām;
- N. tā kā, īstenojot CIP programmu, pastāvīgi tiek pieļauti cilvēktiesību pārkāpumi, un par to jo īpaši liecina tas, ka *Abu Zubaydah* un *Abd al-Rahim al-Nashiri*, kuri atzīti par cietušajiem Polijā veiktā kriminālizmeklēšanā saistībā ar CIP slepenajām ieslodzījuma vietām, vēl arvien tiek turēti apcietinājumā Gvantamo ieslodzījuma vietā;
- O. tā kā ANO, Eiropas Padomes, valstu un starptautisko plašsaziņas līdzekļu, pētniecisko žurnālistu un pilsoniskās sabiedrības pētījumi ir snieguši jaunu konkrētu informāciju par CIP slepeno aizturēšanas centru atrašanos vietu Eiropā, par personu pārsūtīšanas lidojumiem Eiropas gaisa telpā un par pārvestajām vai apcietinājumā turētajām personām;
- P. tā kā nelikumīgu darbību veikšana ES teritorijā varēja būt saistīta ar NATO ietvaros slēgtiem daudzpusējiem vai divpusējiem nolīgumiem;
- Q. tā kā valsts izmeklēšanas un starptautiskie pētījumi liecina, ka Ziemeļatlantijas līguma organizācijas (NATO) dalībvalstis piekrita iesaistīties cīņā pret terorismu, īstenojot pasākumus, kas pieļauj slepeno gaisa satiksmi un kas CIP pārsūtīšanas programmas ietvaros ļauj izmantot ES dalībvalstu teritoriju, norādot, ka par šo programmu ir informētas tās ES dalībvalstis, kas ir arī NATO dalībvalstis;
- R. tā kā ANO kopīgajā pētījumā par pasaulē izmantoto praksi attiecībā uz slepeno turēšanu apcietinājumā saistībā ar cīņu pret terorismu (A/HRC/13/42), ko sagatavoja īpašais referents jautājumos par cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzību un veicināšanu, apkarojot terorismu, īpašais referents jautājumos par spīdzināšanu un citiem nežēlīgiem, necilvēcīgiem vai pazemojošiem izturēšanās vai sodīšanas veidiem, darba grupa patvaļīgas aizturēšanas jautājumos un darba grupa vardarbīgas vai piespiedu pazušanas jautājumos, ir sīki izklāstīta slepeno aizturēšanas noņemšanu izmantošana ES dalībvalstu

¹ OJ L 200, 30.7.2005., 1. lpp.

² OV L 338, 21.12.2011., 31. lpp.

³ Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 5. pants, Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 7. pants, Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (*ECHR*) 3. pants un ar to saistītā judikatūra, kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 4. pants.

teritorijā CIP programmas ietvaros, un tā kā dalībvalstīm tika nosūtīti rakstiski atgādinājumi, pieprasot papildu informāciju, kā norādīts īpašo procedūru informatīvajos ziņojumos, tostarp 2012. gada 23. februāra ziņojumā¹;

- S. tā kā Eiropas Padomes 2011. gada ziņojumā teikts, ka no Polijas iestādēm 2009. un 2010. gadā iegūtā informācija „sniedz pārliecinošus pierādījumus” tam, ka Polijā ir nolaidušies septiņi ar CIP saistīti gaisa kuģi, un tā kā Polijas plašsaziņas līdzekļi ziņoja par apsūdzībām, kas izvirzītas bijušajiem Polijas izlūkošanas dienestu vadītājiem, un sniedza informāciju par iespējamiem kontaktiem starp izlūkošanas iestāžu darbiniekiem un Polijas valdību par CIP aizturēšanas centra izmantošanu Polijas teritorijā; tā kā, pamatojoties uz informāciju, ko sniedza bijušie CIP darbinieki, rumāņu pētnieciskie žurnālisti 2011. gadā centās iegūt informāciju par nelegālo aizturēšanas vietu no Rumānijas klasificētās informācijas valsts reģistra biroja²; tā kā Rumānijas iestādes noliedza, ka šāda vieta pastāvējusi, un to neapliecināja arī Rumānijas parlamenta veiktā izmeklēšana; tā kā bijušie Lībijas disidenti ir uzsākuši tiesvedību pret Apvienoto Karalisti par izlūkdienesta MI6 tiešu iesaistīšanos viņu un viņu ģimenes locekļu pārsūtīšanā, slepenā turēšanā apcietinājumā un spīdzināšanā;
- T. tā kā Lietuvas iestādes ir centušās atklāt patiesību par Lietuvas dalību CIP programmā, veicot parlamentāru un tiesas izmeklēšanu; tā kā parlamentārās izmeklēšanas laikā, ko veic Seima Nacionālās drošības un aizsardzības komiteja par iespējamo CIP veikto gūstekņu pārvadāšanu un nelikumīgu turēšanu apcietinājumā Lietuvas teritorijā, tika konstatēts, ka laikposmā no 2003. līdz 2005. gadam Lietuvā bija nolaidušās piecas ar CIP saistītas lidmašīnas un ka Lietuvā pēc CIP pieprasījuma tika sagatavoti divi centri, kas bija piemēroti gūstekņu turēšanai (projekts Nr. 1 un projekts Nr. 2); tā kā LIBE delegācija pateicas Lietuvas valsts iestādēm par Eiropas Parlamenta deputātu uzņemšanu Viļņā 2012. gada aprīlī un par atļauju LIBE delegācijai iekļūt projektā Nr. 2; tā kā ēku izkārtojums un aprīkojums šķiet piemērots gūstekņu turēšanai apcietinājumā; tā kā, neskatoties uz 2010. gadā veikto un 2011. gadā pabeigto tiesas izmeklēšanu, joprojām nav rastas atbildes uz daudziem jautājumiem saistībā ar CIP operācijām Lietuvā; tā kā Lietuvas valsts iestādes ir paudušas gatavību atsākt izmeklēšanu, ja atklātos cita jauna informācija, un tā kā šis valsts prokuratūra piedāvāja sniegt papildu informāciju par kriminālizmeklēšanu saskaņā ar Parlamenta rakstveida pieprasījumu;
- U. tā kā Portugāles iestādes vēl arvien nav sniegušas paskaidrojumus par daudzām, tostarp Pagaidu komitejas atklātajām norādēm, ka veikti daudzi lidojumi, lai veiktu pārvadāšanu starp *Bagram*, *Diego Garcia*, slepeniem cietumiem un Gvantanamo;
- V. tā kā izpēte un tiesas secinājumi par šo nelikumīgo darbību slēpšanas loģistiku, tostarp par fiktīviem lidojumu plāniem, civilo un militāro lidmašīnu lidojumu klasificēšanu par valsts lidojumiem un privātu lidsabiedrību izmantošanu, lai veiktu pārsūtīšanu CIP vajadzībām, vēl vairāk atklāj Eiropas dalības CIP programmā sistemātiskumu un apmēru; tā kā Eirokontroles sniegto jauno datu analīze jo īpaši pamato apgalvojumu, ka, lai neatklātu gūstekņu pārlidojumu sākuma un galamērķa vietu, izpildītāji, kas vadīja pārsūtīšanas misijas, pārlidojuma vidū mainīja lidmašīnas;

---

¹ A/HRC/19/44.

² „Rumānijas slepenajos CIP cietumos”, *The Independent*, 9.12.2011.

- W. tā kā ES ir izstrādājusi iekšējās drošības un terorisma apkarošanas politiku, kuras pamatā ir policijas un tiesu iestāžu sadarbība un izlūkošanā iegūtās informācijas apmaiņas veicināšana; tā kā šai politikai jābūt balstītai uz pamattiesību ievērošanu un tiesiskumu un izlūkošanas dienestu efektīvu un demokrātisku parlamentāro pārraudzību;
- X. tā kā *CPT* norādīja, ka ar izmeklēšanas metodēm CIP ārvalstu ieslodzījuma vietās noteikti tika pārkāpts aizliegums spīdzināt un izmantot necilvēcīgu vai pazemojošu rīcību¹;
- Y. tā kā ES un ASV attiecību pamatā ir cieša partnerība un sadarbība daudzās jomās saskaņā ar kopīgām vērtībām, tostarp demokrātiju, tiesiskumu un pamattiesībām; tā kā ES un ASV aktīvāk iesaistījās cīņā pret terorismu pēc 2001. gada 11. septembra uzbrukumiem, jo īpaši saskaņā ar 2010. gada 3. jūnija kopīgo deklarāciju terorisma apkarošanas jomā, bet tā kā ir nepieciešams pasludinātās saistības ievērot praksē un pārvarēt pretrunas starp ES un ASV politiku terorisma apkarošanas jomā;
- Z. tā kā ASV valdība 2011. gada decembrī pieņēma likumu par valsts aizsardzības budžetu un izdevumiem (*National Defence Authorisation Act (NDAA)*), ar kuru likuma formā kodificēta to personu neierobežota turēšana apcietinājumā, kuras tiek turētas aizdomās par līdzdalību terorismā ASV teritorijā, un kas apdraud tiesības uz pienācīgu lietas izskatīšanu un taisnīgu tiesu; tā kā *NDAA* darbības joma tiek apstrīdēta juridiski;
- AA. tā kā 2009. gada 22. janvārī prezidents B. Obama parakstīja trīs izpildrīkojumus, ar ko aizliedz spīdzināšanu pratināšanas laikā, izveido starpiestāžu darba grupu nolūkā sistemātiski pārskatīt apcietinājumā turēšanas politiku un procedūras un pārskatīt katru atsevišķo gadījumu, kā arī paredz Gvantanamo ieslodzījuma vietas slēgšanu;
- AB. tā kā Gvantanamo ieslodzījuma vieta tomēr vēl arvien nav slēgta, jo pret to stingri iebilst ASV Kongress; tā kā ASV vērsās pie ES dalībvalstīm ar lūgumu pieņemt Gvantanamo gūstekņus, lai paātrinātu šīs ieslodzījuma vietas slēgšanu; tā kā ANO augstā komisāre cilvēktiesību jautājumos pauda dziļu nožēlu par kavēšanos ar Gvantanamo ieslodzījuma vietas slēgšanu un to, ka tiek nostiprināta patvaļīgās aizturēšanas sistēma;
- AC. tā kā Gvantanamo aizturētos vēl arvien var tiesāt militārie tribunāli, jo īpaši saskaņā ar ASV prezidenta 2011. gada 7. marta lēmumu parakstīt izpildrīkojumu, ar ko atceļ divu gadu moratoriju attiecībā uz jaunām militārām tiesas prāvām un 2011. gada 7. janvārī pieņemto tiesību aktu, kas aizliedz Gvantanamo aizturēto pārvešanu tiesāšanai uz ASV,

Vispārīgi apsvērumi

1. atgādina, ka terorisma apkarošanas stratēģijas būs veiksmīgas tikai tad, ja tās īsteno, stingri ievērojot cilvēktiesības un jo īpaši — tiesības uz pienācīgu juridisku procedūru ievērošanu;
2. atkārtoti, ka efektīvi pasākumi terorisma apkarošanas un cilvēktiesību ievērošanas jomā nav pretrunīgi, bet tie viens otru papildina un pastiprina; norāda, ka pamattiesību ievērošana ir ļoti būtisks pretterorisma politikas aspekts;

---

¹ *CPT* 2011. gada 19. maija ziņojums par vizīti Lietuvā 2010. gada 14.-18. jūnijā.

3. uzsver, ka pretterorisma politika ir īpaši delikāts jautājums; uzskata, ka slepenību var attaisnot tikai ar ļoti svarīgiem valsts drošības apsvērumiem; tomēr atgādina, ka nekādos apstākļos valsts drošība nav pārāka par neatņemamām pamattiesībām, un tāpēc argumenti par valsts noslēpumu nav izmantojami, lai ierobežotu valstu tiesisko pienākumu izmeklēt nopietnus cilvēktiesību pārkāpumus; uzskata, ka slepenas informācijas un valsts noslēpuma definīcijas nedrīkst būt pārāk plašas un ka valsts noslēpuma un valsts drošības apsvērumu ļaunprātīga izmantošana ir nopietns šķērslis demokrātiskajai kontrolei;
4. uzsver, ka īpašās procedūras nedrīkst attiecināt uz cilvēkiem, kas turēti aizdomās par terorismu; norāda, ka ikvienam ir jāsniedz iespējas izmantot visas garantijas, ko paredz taisnīgas tiesas princips, kā noteikts Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 6. pantā;
5. atkārtoti pauž nosodījumu par ārkārtas pārsūtīšanu, turēšanu slepenos cietumos un spīdzināšanu, kas ir aizliegti saskaņā ar valstu un starptautiskiem tiesību aktiem par cilvēktiesību ievērošanu, un kas cita starpā pārkāpj tiesības uz brīvību, drošību un humānu attieksmi, kā arī tiesības netikt pakļautam spīdzināšanai, nevainīguma prezumpciju, tiesības uz taisnīgu lietas izskatīšanu, tiesības izmantot juridisko palīdzību un tiesības uz vienlīdzīgu aizsardzību saskaņā ar likumu;
6. uzsver vajadzību garantēt, lai turpmāk, īstenojot pretterorisma politiku, nepieļautu nekādus pamattiesību pārkāpumus;
7. uzskata, ka dalībvalstis līdz šim nav pienācīgi pildījušas savu skaidri noteikto pienākumu saskaņā ar starptautiskajiem tiesību aktiem izmeklēt nopietnus cilvēktiesību pārkāpumus, kas saistīti ar CIP programmu, un šajā saistībā pauž nožēlu par to, ka šis jautājums tiek skatīts novēloti, un tas kavē iespēju pēc iespējas ātri nodrošināt upuriem pilnīgu piekļuvi tiesiskās aizsardzības līdzekļiem;
8. uzskata, ka dalībvalstu grūtības veikt izmeklēšanu traucē pilnā apjomā ievērot to starptautiskās saistības, un tas apdraud savstarpēju uzticību pamattiesību aizsardzības jomā un tādējādi kļūst par ES kopumā atbildību;
9. atkārtoti, ka dalībvalstu un ES apņemšanās izmeklēt Eiropas līdzdalību CIP programmā atbilst patiesas un lojālas sadarbības principam, kas paredzēts LES 4. panta 3. punktā;

Atbildības noteikšanas process dalībvalstīs

10. pauž bažas par šķēršļiem, ar kuriem saskārusies valstis, veicot parlamentāro un tiesu izmeklēšanu par dažu dalībvalstu līdzdalību CIP programmā, un kuri sīki izklāstīti Eiropas Padomes 2011. gada ziņojumā par aizbildināšanos ar valsts noslēpumu un nacionālo drošību, tostarp pārredzamības trūkumu, dokumentu klasifikāciju, valsts un politisko interešu pārsvaru, vāju atbalstu izmeklēšanas darbībām, upuru tiesību ierobežojumu aktīvas līdzdalības un aizstāvības jomā, stingru izmeklēšanas metožu trūkumu un izmeklēšanas iestāžu sadarbības trūkumu visā ES; aicina dalībvalstis tajās notiekošajās kriminālizmeklēšanās izvairīties no tāda juridiskā pamatojuma izmantošanas, kurš ļauj pārtraukt kriminālprocesu un sekmē šādu pārtraukšanu, atsaucoties uz noilguma noteikumiem, un izraisa nesodāmību, kā arī ievērot starptautisko paražu tiesību principu, kas paredz, ka noilgumu nedrīkst piemērot nopietnu cilvēktiesību pārkāpumu gadījumos;

11. mudina tās dalībvalstis, kuras nav izpildījušas savu pozitīvo pienākumu, tagad veikt neatkarīgu un efektīvu izmeklēšanu par notikušajiem cilvēktiesību pārkāpumiem, ņemot vērā visus jaunus pierādījumus; jo īpaši aicina dalībvalstis izmeklēt to, vai attiecīgās valsts teritorijā ir slepenas ieslodzījuma vietas un vai ir bijuši gadījumi, kad cilvēki ir turēti ieslodzījumā CIP programmas ietvaros;
12. norāda, ka, parlamentārajā izmeklēšanā Rumānijā netika atrasti pierādījumi tam, ka tās teritorijā ir slepena CIP ieslodzījuma vieta; aicina tiesu iestādes veikt neatkarīgu izmeklēšanu par iespējamām slepenām CIP ieslodzījuma vietām Rumānijā, jo īpaši ņemot vērā jaunus pierādījumus par lidojumiem starp Rumāniju un Lietuvu;
13. mudina Poliju turpināt kriminālizmeklēšanu par personu slepenu turēšanu apcietinājumā, bet pauž neapmierinātību par nepietiekamu oficiālo saziņu attiecībā uz izmeklēšanas apjomu, gaitu un rezultātiem; aicina Polijas iestādes veikt izmeklēšanu rūpīgi, nodrošinot pienācīgu pārredzamību un upuru un viņu advokātu efektīvu līdzdalību;
14. norāda, ka no 2009. līdz 2011. gadam Lietuvā notikušo parlamentāro un tiesas izmeklēšanu gaitā netika pierādīts, ka personas turētas slepenās ieslodzījuma vietās šajā valstī; aicina Lietuvas iestādes pildīt savu pienākumu atsākt kriminālizmeklēšanu par Lietuvas līdzdalību CIP programmā, ja tiks iegūta jauna informācija, ņemot vērā jaunus pierādījumus, ko sniedza Eirokontroles dati, un kas apliecināja, ka lidmašīna N787WH, ar ko, iespējams, transportēja *Abu Zubaydah*, 2005. gada 18. februārī nosēdās Marokā pa ceļam uz Rumāniju un Lietuvu; norāda, ka, analizējot Eirokontroles datus, tika iegūta arī jauna informācija par plānu 2005. gada 5. oktobra lidojumam starp Rumāniju un Lietuvu, nomainot lidaparātu Tirānā, Albānijā, un par 2006. gada 26. marta lidojumu no Lietuvas uz Afganistānu, nolaižoties Kairā, Ēģiptē; uzskata, ka ir būtiski, lai jaunā izmeklēšanas procesā tiktu izskatīts ne tikai jautājums par valsts amatpersonu varas ļaunprātīgu izmantošanu, bet arī par, iespējams, nelikumīgu aizturēšanu un nežēlīgu izturēšanos pret personām Lietuvas teritorijā; aicina Ģenerālprokuratūru ar dokumentiem pamatot LIBE delegācijas vizītes laikā izteiktos apgalvojumus, ka tiesas izmeklēšanas laikā izdarīti „kategoriski” konstatējumi par to, ka „projekta Nr. 1 un Nr. 2 centros Lietuvā gūstekņi nav turēti”;
15. norāda uz Apvienotajā Karalistē uzsākto kriminālizmeklēšanu par personu pārsūtīšanu uz Lībiju un atzinīgi vērtē lēmumu turpināt plašāku izmeklēšanu par Apvienotās Karalistes atbildību saistībā ar CIP programmu pēc tam, kad tiks pabeigta patlaban veiktā izmeklēšana; aicina Apvienoto Karalisti veikt izmeklēšanu, nodrošinot pienācīgu pārredzamību un upuru un pilsoniskās sabiedrības efektīvu līdzdalību;
16. atzīst, ka dalībvalstu veikto izmeklēšanu pamatā ir jābūt pienācīgiem juridiskiem pierādījumiem un valstu tiesību sistēmu un ES tiesību aktu ievērošanai, nevis tikai plašsaziņas līdzekļu un sabiedriskās domas spekulācijām;
17. aicina tādas dalībvalstis kā Somiju, Dāniju, Portugāli, Itāliju, Apvienoto Karalisti, Vāciju, Spāniju, Īriju, Grieķiju, Kipru, Rumāniju un Poliju, kuras bija minētas Pagaidu komitejas ziņojumā, atklāt visu nepieciešamo informāciju par visiem aizdomīgiem gaisa kuģiem, kuri, iespējams, saistīti ar CIP darbību to teritorijā; aicina visas dalībvalstis ievērot tiesības uz informācijas brīvību un atbilstoši atbildēt uz pieprasījumiem par piekļuvi informācijai; šajā sakarībā pauž bažas, ka vairums dalībvalstu, izņemot Dāniju, Somiju, Vāciju, Īriju un

Lietuvu, nav pienācīgi atbildējušas uz organizāciju *Reprieve* un *Access Info Europe* lūgumiem piekļūt informācijai saistībā ar to veikto izmeklēšanu par ārkārtas pārsūtīšanas gadījumiem;

18. aicina dalībvalstis pārskatīt jebkādas noteikumus vai to interpretācijas, kas pieļauj spīdzināšanu, piemēram, *Michael Wood* juridisko atzinumu (minēts Eiropas Parlamenta 2007. gada 14. februāra rezolūcijā), kurā pretrunā starptautiskai tiesu praksei ir minēts, ka ir likumīgi saņemt un lietot spīdzināšanas gaitā iegūtu informāciju, ja neviens par to nav tieši atbildīgs (kas veicina un attaisno trešo personu iesaistīšanu spīdzināšanā);
19. aicina visas dalībvalstis parakstīt un ratificēt Starptautisko konvenciju par visu personu aizsardzību pret piespiedu pazušanu;
20. ņemot vērā pastiprināto sadarbību un informācijas apmaiņu starp dalībvalstu izlūkošanas un drošības aģentūrām, aicina dalībvalstis nodrošināt šo aģentūru un to darbību pilnīgu demokrātisko kontroli, veicot iekšēju, izpildvaras, tiesas un neatkarīgu parlamentāro uzraudzību, ieteicams, veidojot īpašas parlamentārās komitejas, nodrošinot tām spēcīgu atbalstu un pilnvaras, tostarp pilnvaras pieprasīt informāciju, un pietiekamus izmeklēšanas un pētniecības resursus, lai tās varētu izmeklēt ne tikai tos jautājumus, kas ir saistīti ar politiku, pārvaldi un finansēm, bet arī tos, kuri ir saistīti ar šo aģentūru operatīvo darbu;

Eiropas Savienības iestāžu reakcija

21. uzskata, ka ES ir svarīgi nosodīt jebkādas pretlikumīgas darbības saistībā ar cīņu pret terorismu, tostarp jebkādas tās teritorijā veiktās darbības, jo tikai tā ES var gan pati ievērot savas vērtības, gan tās pārliecinoši aizstāvēt ārējās partnerattiecībās;
22. atgādina, ka Padome nekad nav oficiāli atvainojusies par to, ka tā pārkāpa līgumos noteikto principu par Savienības iestāžu lojālu sadarbību, kad tā nepatiesi mēģināja pārliecināt Parlamentu iesniegt ar nodomu saīsinātus Padomes Starptautisko publisko tiesību jautājumu darba grupas (*COJUR*) un Padomes Transatlantisko attiecību jautājumu darba grupas (*CONTRA*) pārstāvju un augstu ASV amatpersonu sanāksmju protokolus; sagaida šādu atvainošanos no Padomes;
23. sagaida, ka Padome beidzot pieņems deklarāciju, atzīstot dalībvalstu iesaistīšanos CIP programmā un grūtības, ar ko dalībvalstis saskārās saistībā ar izmeklēšanu;
24. aicina Padomi pilnībā atbalstīt patiesības noskaidrošanas un atbildības noteikšanas procesus dalībvalstīs, oficiāli risinot šo jautājumu Tieslietu un iekšlietu padomes sanāksmēs, apmainoties ar informāciju, nodrošinot palīdzību izmeklēšanā un it īpaši atbalstot pieprasījumus nodrošināt piekļuvi dokumentiem;
25. aicina Padomi organizēt uzklaušanās ar attiecīgo ES drošības iestāžu, it īpaši Eiropola, Eirojusta un Eiropas Savienības terorisma apkarošanas koordinators, piedalīšanos, lai noskaidrotu, kas tiem zināms par dalībvalstu līdzdalību CIP programmā un ES reakciju; aicina Padomi ierosināt aizsardzības pasākumus, lai nodrošinātu cilvēktiesību ievērošanu, apmainoties ar izlūkošanas laikā iegūto informāciju, un stingri nošķirt izlūkošanas un tiesībaizsardzības darbības, lai izlūkošanas aģentūrām nepiešķirtu pilnvaras arestēt un turēt apcietinājumā, kā arī viena gada laikā iesniegt ziņojumu Parlamentam;

26. aicina Padomi mudināt dalībvalstis apmainīties ar labākās prakses piemēriem par izlūkošanas dienestu parlamentāru un tiesas uzraudzību, šajos centienos iesaistot valstu parlamentus un Eiropas Parlamentu;
27. atkārtoti aicina Padomi un dalībvalstis nepieļaut, ka nekontrolējamas diplomātiskas garantijas tiek pieņemtas par pamatu to personu izdošanai vai deportācijai, kuras tiek uzskatītas par draudiem valsts drošībai, ja ir pamatots iemesls uzskatīt, ka šiem cilvēkiem draud spīdzināšana vai nežēlīga izturēšanās vai arī viņus tiesās, izmantojot šādā ceļā iegūtus pierādījumus;
28. aicina attiecīgās iestādes neizmantojot valsts noslēpumu attiecībā uz starptautisko izlūkdienestu sadarbību, lai tādējādi izvairītos no atbildības noteikšanas un nepieļautu tiesisko aizsardzību, un uzstāj, ka tikai ar patiesām valsts drošības interesēm var attaisnot slepenību, taču jebkurā gadījumā par to svarīgāks ir pienākums ievērot saistošas prasības attiecībā uz pamattiesībām, piemēram, pilnīgu spīdzināšanas aizliegumu;
29. mudina attiecīgās iestādes nodrošināt, ka tiek stingri nodalītas izlūkdienestu un drošības dienestu darbības, no vienas puses, un tiesībsargājošo iestāžu darbības, no otras puses, lai garantētu vispārējā principa *nemo iudex in sua causa* ievērošanu;
30. uzsver, ka Pagaidu komiteja, veicot izmeklēšanu, kas ir Parlamenta 2007. gada 14. februāra un 2009. gada 19. februāra rezolūciju pamatā, atklāja būtiskas nepilnības atļauju izdošanas un kontroles procedūrās attiecībā uz civilajiem gaisa kuģiem, kuri pārlido dalībvalsts teritoriju vai nolaižas to teritorijā, tādējādi ne tikai pieļaujot, ka CIP varēja šīs procedūras ļaunprātīgi izmantot ārkārtas pārsūtīšanās, bet no tam varēja izvairīties arī jebkurš organizētās noziedzības grupējums, tostarp teroristu tīkli; atgādina arī par Savienības kompetenci transporta aizsardzības un drošības jomā un Parlamenta ieteikumiem Komisijai regulēt un pārraudzīt ES gaisa telpas, lidostu un nekomerciālās aviācijas pārvaldību; tāpēc aicina ES un dalībvalstis nekavējoties rūpīgi izvērtēt, kā tiek īstenota Konvencija par starptautisko civilo aviāciju (Čikāgas konvencija) par atļaujām un to civilo gaisa kuģu pārbaudēm, kas pārlido dalībvalstu gaisa telpu vai nolaižas to teritorijā, lai pastiprinātu drošību un sistemātiski veiktu pārbaudes, kuras paredz identificēt pasažierus un apkalpi, un nodrošināt to, lai visiem lidojumiem, kas ir klasificēti kā „valsts lidojumi” (uz kuriem neattiecas minētās konvencijas nosacījumi), tiktu piešķirta iepriekšēja un pienācīga atļauja; atgādina arī par Parlamenta ieteikumiem dalībvalstīm efektīvi īstenot Tokijas konvenciju par noziegumiem un dažām citām nelikumīgām darbībām, kas izdarītas gaisa kuģos;
31. atzīmē Komisijas iniciatīvas, atbildot uz Parlamenta ieteikumiem; tomēr pauž nožēlu, ka Komisijas iniciatīvas nav kļuvušas par daļu no plašākas programmas un stratēģijas, lai nodrošinātu atbildību par cilvēktiesību pārkāpumiem, kas pieļauti saistībā ar CIP programmu, un lai upuriem nodrošinātu tiesisko aizsardzību un kompensāciju;
32. aicina Komisiju izmeklēt, vai, sadarbojoties saistībā ar CIP programmu, nav pārkāpti ES noteikumi, it īpaši par patvērumu un tiesu iestāžu sadarbību;
33. aicina Komisiju veicināt un atbalstīt cilvēktiesībām atbilstošu savstarpējo tiesisko palīdzību un tiesu iestāžu sadarbību starp izmeklēšanas iestādēm un sadarbību starp advokātiem, kas iesaistīti atbildības noteikšanas darbā dalībvalstīs, un jo īpaši nodrošināt

to, ka notiek svarīgas informācijas apmaiņa un tiek veicināta visu pieejamo ES instrumentu un resursu efektīva izmantošana;

34. aicina Komisiju viena gada laikā pieņemt pamatnoteikumus atbildības noteikšanas procesu uzraudzībai un atbalstīšanai, tostarp ziņojumu sniegšanas prasības dalībvalstīm, kā arī pamatnostādnes par cilvēktiesībām atbilstošu izmeklēšanas procesu, pamatojoties uz Eiropas Padomes un ANO izstrādātajiem standartiem;
35. ņemot vērā institucionālos trūkumus, kas atklāti saistībā ar CIP programmu, aicina Komisiju pieņemt pasākumus, lai uzlabotu ES spēju Savienības līmenī novērst cilvēktiesību pārkāpumus un nodrošināt tiesisko aizsardzību to gadījumā, kā arī palielināt Parlamenta lomu;
36. aicina Komisiju apsvērt iespēju ierosināt pasākumus pastāvīgas sadarbības un informācijas apmaiņas jomā starp Parlamentu un ES dalībvalstu izlūkošanas un drošības dienestu uzraudzības parlamentārajām komitejām gadījumos, kad ES teritorijā ir veiktas dalībvalstu izlūkošanas un drošības dienestu kopīgas darbības;
37. aicina Komisiju ierosināt priekšlikumus par pasākumiem, kas nodrošinātu demokrātisku pārraudzību pār izlūkošanas dienestu pārrobežu darbību ES terorisma apkarošanas politikas jomā; plāno pilnīgi izmantot savas parlamentārās pilnvaras, lai pārbaudītu pretterorisma politiku atbilstoši Eiropas Parlamenta izpētes departamenta ierosinājumiem (PE453.207);
38. aicina Eiropas Ombudu izmeklēt gadījumus, kad Komisija, Padome un ES drošības aģentūras, jo īpaši Eiropols un Eurojusts nav ievērojuši pamattiesības, labas pārvaldības principus un lojālas sadarbības principu attiecībā uz TDIP ieteikumiem;
39. aicina ES pilnīgi ievērot starptautiskās saistības un pilnībā izmantot ES politikas un ārpolitikas instrumentus, piemēram, pamatnostādnes par spīdzināšanu un cilvēktiesību dialogus, lai varētu pārliecinošāk prasīt precīzi īstenot visu ES parakstīto starptautisko nolīgumu cilvēktiesību klauzulas un lai mudināt galvenos sabiedrotos, piemēram, ASV, ievērot valsts un starptautiskos tiesību aktus;
40. vēlreiz apstiprina, ka starptautiskajai cīņai pret terorismu un divpusējai vai daudzpusējai starptautiskai sadarbībai šajā jomā, tostarp NATO ietvaros vai starp izlūkdienestiem un drošības dienestiem, ir jānotiek tikai pilnīgi ievērojot cilvēktiesības un pamatbrīvības un nodrošinot atbilstošu demokrātisku un tiesisku uzraudzību; aicina ES dalībvalstis, Komisiju, Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) un Padomi nodrošināt šo principu ievērošanu ārējās attiecībās un pieprasa pirms jebkādu nolīgumu parakstīšanas, jo īpaši pirms nolīgumu par izlūkdienestu sadarbību un nolīgumu par informācijas apmaiņu parakstīšanas, kārtīgi novērtēt sadarbības partneru paveikto cilvēktiesību ievērošanas jomā, pārskatīt spēkā esošos nolīgumus, ja šie partneri neievēro cilvēktiesības, un informēt Parlamentu par novērtējumos un pārskatos izdarītajiem secinājumiem;
41. prasa, lai ārvalstu specdienesti turpmāk neiejauktos ES suverēno dalībvalstu lietās un, cīnoties pret terorismu, pilnīgi ievērotu cilvēktiesības, pamatbrīvības, demokrātiju un tiesiskumu;

42. atgādina, ka *CAT* fakultatīvajā protokolā tiek prasīts izveidot uzraudzības sistēmas, kas attiektos uz visiem brīvības atņemšanas gadījumiem, un uzsver, ka šī starptautiskā instrumenta ievērošana veido papildu aizsardzības līmeni; stingri aicina ES partnervalstis ratificēt fakultatīvo protokolu un izveidot neatkarīgus valsts mēroga novēršanas mehānismus, kas atbilst Parīzes principiem, kā arī ratificēt Starptautisko Konvenciju par visu personu aizsardzību pret piespiedu pazušanu;
43. vēlreiz aicina visas tās valstis, attiecībā uz kurām izteikti pamatoti apgalvojumi, atbilstoši starptautiskiem tiesību aktiem un jo īpaši *CAT* 12. pantam darīt visu iespējamo un sniegt nepieciešamos paskaidrojumus un, ja ir atbilstošas norādes, pilnīgi izmeklēt visus iespējamus gadījumus, kas saistīti ar ārkārtas pārsūtīšanu, turēšanu slepenos cietumos, spīdzināšanu un citiem nopietniem cilvēktiesību pārkāpumiem, lai noskaidrotu patiesību un, ja vajadzīgs, noteiktu vainīgos, pieprasītu atbildību un novērstu nesodāmību, tostarp saucot pie atbildības konkrētas personas, ja ir pierādījumi par viņu krimināli sodāmiem nodarījumiem; šajā sakarībā aicina priekšsēdētāja vietnieci / Savienības augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos un ES dalībvalstis veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu atbilstošas turpmākās darbības, atsaucoties uz ANO kopīgo pētījumu par pasaulē izmantoto praksi attiecībā uz slepenu turēšanu apcietinājumā saistībā ar cīņu pret terorismu, jo īpaši ņemot vērā rakstisko atgādinājumu, ko īpašo procedūru mandātu turētāji 2011. gada 21. oktobrī nosūtīja 59 valstīm, aicinot to valdības sniegt jaunāko informāciju par pētījumā sniegto ieteikumu īstenošanu;
44. aicina ES nodrošināt, ka ES dalībvalstis, asociētās valstis un partnervalstis (jo īpaši tās, uz kurām attiecas Kotonū nolīgums), kuras ir piekritušas uzņemt bijušos Gvantanamo aizturētos, patiešām sniegtu viņiem pilnīgu atbalstu attiecībā uz dzīves apstākļiem un integrāciju sabiedrībā, ārstēšanu, tostarp psiholoģisko atveseļošanos, piekļuvi personu apliecinošiem un ceļošanas dokumentiem, sekmētu viņu tiesības uz ģimenes atkalapvienošanos un nodrošinātu visas citas pamattiesības, kādas ir cilvēkiem, kam piešķirts politiskais patvērums;
45. pauž īpašas bažas par ASV militārās komisijas īstenoto procedūru *Abd al-Rahim al-Nashiri* lietā, kuram notiesāšanas gadījumā var piespriest nāves sodu; aicina ASV iestādes nepieļaut iespēju piespriest nāves sodu *Rahim al-Nashiri* un atgādina par savu ilgstošo nostāju pret nāves sodu visos gadījumos un jebkuros apstākļos; atzīmē, ka kopš 2011. gada 6. maija *Rahim al-Nashiri* lietu izskata Eiropas Cilvēktiesību tiesa; aicina ikvienu valsti, kurā *Rahim al-Nashiri* tika turēts, izmantot visus pieejamos līdzekļus, lai nodrošinātu, ka viņam netiek piespriests nāves sods; mudina priekšsēdētāja vietnieci / Savienības augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos sarunās ar ASV *Rahim al-Nashiri* lietu uzskatīt par prioritāti, tādējādi īstenojot ES pamatnostādnes par nāves sodu;
46. atkārtoti uzsver, ka nolīgumu ar trešām valstīm cilvēktiesību klauzulas pilnīga piemērošana ir būtiska attiecībās starp ES un tās dalībvalstīm un šīm valstīm, un uzskata, ka ir piemērots brīdis pārskatīt to, kā cīņas pret terorismu vārdā Eiropas valstu valdības ir sadarbojušās ar diktatorisku režīmu represīvo aparātu; šajā sakarībā uzskata, ka ar nesen pārskatīto Eiropas Kaimiņattiecību politiku pārliedzoši jāatbalsta drošības nozares reforma, kurai it īpaši jānodrošina izlūkošanas un tiesībaizsardzības funkciju skaidra nodalīšana; aicina EĀDD, Padomi un Komisiju pastiprināt sadarbību ar *CPT* un citiem attiecīgiem Eiropas Padomes mehānismiem, plānojot un īstenojot pretterorisma palīdzības

projektus un piedaloties visu veidu pretterorisma dialogos ar trešām valstīm;

47. aicina bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas (BDMR) valdību atzīt *Khaled el-Masri* nolaupīšanu, kas noveda pie viņa nelikumīgas aizturēšanas un iespējamās spīdzināšanas, un noteikt, kurš atbildīgs par šo nolaupīšanu, kas it kā esot notikusi kļūdaini noteiktas identitātes dēļ; pauž nožēlu, ka Skopjes prokuratūra nepietiekami aktīvi rīkojas saistībā ar kriminālizmeklēšanu *Khaled el-Masri* lietā; norāda, ka Eiropas Cilvēktiesību tiesa ir pieņēmusi šo lietu izskatīšanai un Lielās palātas pirmā sēde notika 2012. gada 16. maijā; uzskata, ka BDMR valdības rīcība šajā lietā neatbilst ES pamattiesību un tiesiskuma pamatprincipiem un Komisijai tā pienācīgi jāizskata saistībā ar šīs valsts kandidatūru dalībai ES;
48. aicina NATO un ASV iestādes veikt savu izmeklēšanu par šiem jautājumiem, cieši sadarbojoties ar izmeklēšanu, ko veic ES un dalībvalstu parlamentārās vai tiesu iestādes¹, tostarp vajadzības gadījumā arī nekavējoties atbildot uz savstarpējās juridiskās palīdzības lūgumiem, atklāt informāciju par ārkārtas pārsūtīšanas programmām un citām darbībām, kas pārkāpj cilvēktiesības un pamatbrīvības, kā arī nodrošināt aizdomās turamo likumīgos pārstāvjus ar visu nepieciešamo informāciju, lai viņi varētu aizstāvēt savus klientus; prasa apstiprināt, ka visos NATO nolīgumos un NATO un ES un citos transatlantiskos nolīgumos pilnībā ievērotas pamattiesības;
49. atzinīgi vērtē ASV pilsoniskās sabiedrības ierosmes, kas paredzēja 2010. gadā izveidot neatkarīgu divpusēju darba grupu, kas izvērtē ASV valdības politiku un darbības saistībā ar iespējamo teroristu notveršanu, aizturēšanu un saukšanu pie atbildības, kā arī turēšanu ieslodzījumā ASV prezidentu B. Klintona, Dž. Buša un B. Obamas administrāciju laikā;
50. ņemot vērā transatlantiskās partnerības svarīgo nozīmi un Amerikas Savienoto Valstu vadošo lomu šajā jomā, aicina ASV pilnībā izmeklēt un nodrošināt atbildību par visiem pārkāpumiem, kurus tā pieļāvusi, nodrošināt, ka attiecīgos valstu un starptautiskos tiesību aktus piemēro pilnībā, lai nepieļautu, ka turpina pastāvēt jomas, uz kurām likumi neattiecas, pārtraukt militārās tiesas prāvas, pilnīgi attiecināt krimināllikumu uz terorismā aizdomās turētām personām, atsākt pārskatīt lēmumus par aizturēšanu pārskatīšanu un *habeas corpus* piemērošanu, nodrošināt pienācīgu procedūru, ievērot tiesības netikt pakļautam spīdzināšanai un nediskriminēt ārvalstu un ASV pilsoņus;
51. aicina prezidentu B. Obamu turēt solījumu, ko viņš deva 2009. gada janvārī un kas paredz slēgt Gvantanamo ieslodzījuma vietu, ļaujot visiem aizturētajiem, kuriem nav izvirzīta apsūdzība, pēc iespējas drīzāk atgriezties dzimtenē vai citā drošā valstī, un tos Gvantanamo aizturētos, pret kuriem ir pietiekami pierādījumi, bez vilcināšanās tiesāt taisnīgā un atklātā izskatīšanā, nodrošinot, ka tiesa ir neatkarīga un objektīva, kā arī panākt, ka notiesāšanas gadījumā viņus tur ieslodzījumā ASV saskaņā ar attiecīgiem starptautiskiem standartiem un principiem; tāpat aicina veikt izmeklēšanu par cilvēktiesību pārkāpumiem Gvantanamo ieslodzījuma vietā un noteikt atbildību;
52. aicina visiem aizturētajiem, kuriem nav izvirzīta apsūdzība, bet ko nevar repatriēt tādēļ, ka izcelsmes valstī viņiem patiešām draud spīdzināšana vai vajāšana, dot iespēju apmesties

---

¹ Cita starpā skatīt minēto Parlamenta 2011. gada 9. jūnija rezolūciju.

ASV, nodrošinot viņiem humanitāro aizsardzību un pienācīgu kompensāciju¹, un mudina arī dalībvalstis brīvprātīgi uzņemt bijušos Gvantanamo aizturētos;

53. aicina ASV iestādes anulēt pilnvaras, kas saskaņā ar *NDAA* ļauj nenoteiktu laiku turēt personu apcietinājumā bez apsūdzības uzrādīšanas vai tiesas;
54. aicina Delegāciju priekšsēdētāju konferenci nodrošināt, ka tiek uzsākti parlamentāri dialogi par pamattiesību aizsardzību terorisma apkarošanā, pamatojoties uz ANO kopīgo pētījumu par pasaulē izmantoto praksi attiecībā uz slepenu turēšanu apcietinājumā saistībā ar cīņu pret terorismu un ar to saistītām turpmākām darbībām, kā arī pamatojoties uz ANO Labas prakses apkopojumu par tiesisko un institucionālo sistēmu un pasākumiem, lai nodrošinātu, ka izlūkdienesti, apkarojot terorismu, ievēro cilvēktiesības, tostarp veicot to uzraudzību;
55. aņemmas nākamo kopīgo parlamentāro sanākumi ar dalībvalstu parlamentiem veltīt tam, lai pārskatītu parlamentu nozīmi atbildības nodrošināšanā par cilvēktiesību pārkāpumiem saistībā ar CIP programmu un lai veicinātu ciešāku sadarbību un regulāru informācijas apmaiņu starp dalībvalstu uzraudzības iestādēm, kuras atbildīgas par izlūkošanas dienestu kontroli, klātesot atbildīgajām valstu iestādēm, ES iestādēm un aģentūrām;
56. aņemmas turpināt veikt uzdevumus, ko tam saskaņā ar LES 2., 6. un 7. pantu uzticējusi Pagaidu komiteja; uzdod Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejai kopā ar Cilvēktiesību apakškomiteju ziņot par šo jautājumu Parlamentam plenārsēdē vienu gadu pēc šīs rezolūcijas pieņemšanas; uzskata, ka ir ļoti svarīgi novērtēt, cik lielā mērā ir ievēroti Parlamenta pieņemtie ieteikumi, un, ja tie nav ievēroti, analizēt iemeslus;
57. prasa Padomei un Komisijai, Eiropas ombudam, dalībvalstu, kandidātvalstu un asociēto valstu valdībām un parlamentiem, kā arī Eiropas Padomei, NATO, ANO, Amerikas Savienoto Valstu valdībai un Kongresa abām palātām informēt Eiropas Parlamentu par visām izmaiņām jomās, uz kurām attiecas šis ziņojums;
58. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai, Eiropas ombudam, dalībvalstu, kandidātvalstu un asociēto valstu valdībām un parlamentiem, kā arī Eiropas Padomei, NATO, ANO, Amerikas Savienoto Valstu valdībai un Kongresa abām palātām.

---

¹ Skatīt minētās Parlamenta 2009. gada 4. februāra rezolūcijas 3. punktu.

6.7.2012

ĀRLIETU KOMITEJAS ATZINUMS

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejai

par iespējamo CIP gūstekņu nogādāšanu un nelikumīgu turēšanu apcietinājumā Eiropas valstīs — saistībā ar EP TDIP komitejas ziņojumu veiktie pasākumi (2012/2033(INI))

Atzinumu sagatavoja: *Sarah Ludford* (*)

(*) Iesaistītās komitejas — Reglamenta 50. pants

IEROSINĀJUMI

Ārlietu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteju rezolūcijas priekšlikumā iekļaut šādus ierosinājumus:

- A. tā kā Eiropas Savienības pamatā ir saistības ievērot demokrātiju, tiesiskumu, cilvēktiesības un pamatbrīvības, kā arī cilvēka cieņu un starptautiskās tiesības, turklāt ne tikai iekšpolitikā, bet arī ārējās darbībās; tā kā ES saistībām cilvēktiesību ievērošanas jomā, ko pastiprina ES Pamattiesību hartas stāšanās spēkā un pievienošanās Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijai (*ECHR*), jābūt atspoguļotām visās politikas jomās, lai padarītu ES cilvēktiesību politiku efektīvu un uzticamu;
- B. tā kā instrumenti, ar ko reglamentē ES kopējo ārpolitiku un drošības politiku (KĀDP), ir Vispārējā cilvēktiesību deklarācija, Starptautiskais pakts par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām un divi tā fakultatīvie protokoli, Konvencija pret spīdzināšanu (*CAT*) un tās fakultatīvais protokols, kā arī Eiropas Cilvēktiesību konvencija, Eiropas Savienības Pamattiesību harta un Eiropas Konvencija par spīdzināšanas un necilvēcīgas vai pazemojošas rīcības vai soda novēršanu, kas visi kopā ne tikai pilnīgi aizliedz spīdzināšanu, bet arī paredz pozitīvu pienākumu izmeklēt apgalvojumus par iespējamu spīdzināšanu un nodrošināt tiesisko aizsardzību un kompensāciju; tā kā ES pamatnostādnes par spīdzināšanu ir pamats ES centieniem „novērst un izskaust spīdzināšanu un nežēlīgu izturēšanos visās pasaules daļās”;
- C. tā kā slepena turēšana apcietinājumā, kas uzskatāma par personas piespiedu pazušanas formu, var kļūt par noziegumu pret cilvēci, ja tā tiek plaši vai sistemātiski izmantota; tā kā

ārkārtas situācijas un cīņa pret terorismu rada vidi, kas veicina slepenu turēšanu apcietinājumā;

- D. tā kā starptautisko tiesību aktu un cilvēktiesību ievērošanas veicināšanai visos asociācijas, tirdzniecības un sadarbības nolīgumos ir iekļautas cilvēktiesību klauzulas, un tā kā ES arī politisko dialogu ar trešām valstīm veido saskaņā ar pamatnostādņēm cilvēktiesību jomā, kas paredz apkarot nāvessodu un spīdzināšanu; tā kā saskaņā ar Eiropas Demokrātijas un cilvēktiesību instrumentu (*EIDHR*) ES atbalsta pilsoniskās sabiedrības organizācijas, kas cīnās pret spīdzināšanu un sniedz atbalstu spīdzināšanā cietušo rehabilitācijai;
- E. tā kā ANO kopīgajā pētījumā par pasaulē izmantoto praksi attiecībā uz slepenu turēšanu apcietinājumā cīņas pret terorismu vārdā (A/HRC/13/42), ko sagatavoja īpašais referents jautājumos par cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzību un veicināšanu, apkarojot terorismu, īpašais referents jautājumos par spīdzināšanu un citiem nežēlīgiem, necilvēcīgiem vai pazemojošiem izturēšanās vai sodīšanas veidiem, darba grupa patvaļīgas aizturēšanas jautājumos un darba grupa vardarbīgas vai piespiedu pazušanas jautājumos, ir sīki izklāstīta slepenu aizturēšanas nometņu izmantošana ES dalībvalstu teritorijā CIP programmas ietvaros, un tā kā dalībvalstīm tika nosūtīti rakstiski atgādinājumi, pieprasot papildu informāciju, kā norādīts īpašo procedūru informatīvajos ziņojumos, tostarp 2012. gada 23. februāra ziņojumā (A/HRC/19/44);
- F. tā kā ES un ASV attiecību pamatā ir cieša partnerība un sadarbība daudzās jomās atbilstoši kopīgām vērtībām, tostarp demokrātijai, tiesiskumam un pamattiesībām; tā kā ES un Amerikas Savienotās Valstis aktīvāk iesaistījās cīņā pret terorismu pēc 2001. gada 11. septembra uzbrukumiem, jo īpaši saskaņā ar 2010. gada 3. jūnija kopīgo deklarāciju terorisma apkarošanas jomā, bet tā kā ir nepieciešams pasludināt saistības ievērot praksē un pārvarēt pretrunas starp ES un ASV politiku terorisma apkarošanas jomā;
- G. tā kā ASV valdība 2011. gada decembrī pieņēma likumu par valsts aizsardzības budžetu un izdevumiem (*National Defence Authorisation Act (NDAA)*), ar ko likuma formā kodificēta to personu neierobežota turēšana apcietinājumā, kuras tiek turētas aizdomās par līdzdalību terorismā ASV teritorijā, un kas apdraud pienācīgu juridisku procedūru ievērošanu un taisnīgu tiesu; tā kā *NDAA* darbības joma tiek apstrīdēta juridiski;
- H. tā kā 2009. gada 22. janvārī prezidents B. Obama parakstīja trīs izpildrīkojumus, ar ko aizliedz spīdzināšanu pratināšanas laikā, izveido starpaģentūru darba grupu nolūkā sistemātiski pārskatīt apcietinājumā turēšanas politiku un procedūras un pārskatīt katru atsevišķo gadījumu, kā arī paredz Gvantanamo cietuma slēgšanu;
- I. tā kā Gvantanamo cietums tomēr vēl arvien nav slēgts, jo pret to stingri iebilst ASV Kongress; tā kā ASV vērsās pie ES dalībvalstīm ar lūgumu pieņemt Gvantanamo aizturētos, lai paātrinātu šā cietuma slēgšanu; tā kā ANO augstā komisāre cilvēktiesību jautājumos pauda dziļu nožēlu par kavēšanos ar Gvantanamo cietuma slēgšanu un to, ka tiek nostiprināta patvaļīgās aizturēšanas sistēma;
- J. tā kā Gvantanamo aizturētos vēl arvien var tiesāt militārie tribunāli, jo īpaši saskaņā ar ASV prezidenta 2011. gada 7. marta lēmumu parakstīt izpildrīkojumu, ar ko atceļ divu gadu moratoriju attiecībā uz jaunām militārām tiesas prāvām un 2011. gada 7. janvārī pieņemto tiesību aktu, kas aizliedz Gvantanamo aizturēto pārvešanu tiesāšanai uz ASV;

- K. tā kā Eiropas Parlaments ir vairākkārt aicinājis cīņā pret terorismu pilnībā ievērot cilvēka cieņu, cilvēktiesības un pamatbrīvības, tostarp starptautiski sadarbojoties šajā jomā, un balstīties uz Eiropas Cilvēktiesību konvenciju, ES Pamattiesību hartu un valstu konstitūcijām un pamattiesību aktiem, un nesen atkārtoja šo aicinājumu savā ziņojumā par ES pretterorisma politiku, turklāt arī norādot, ka cilvēktiesību ievērošana ir šīs politikas efektivitātes priekšnoteikums;
- L. tā kā ar Padomes Regulu Nr. 1236/2005, ar ko aizliedz tādu preču importu vai eksportu, kurām nav cita praktiska pielietojuma, kā vien nāvessoda izpilde, spīdzināšana un citāda nežēlīga, necilvēcīga vai pazemojoša rīcība vai sodīšana (jaunākie grozījumi tajā izdarīti 2011. gada decembrī)¹, ES ir apliecinājusi savu apņemšanos nepieļaut iespējamās slepenas vienošanās par spīdzināšanu, tomēr vēl arvien ir jāiegulda lielākas pūles, lai nodrošinātu tās visaptverošu piemērošanu;
- M. tā kā ar pilnīgu spīdzināšanas aizliegumu starptautiskajos tiesību aktos, Eiropas un ES tiesību aktos, kā arī valstu konstitūcijas un dalībvalstu tiesību aktos² nav savienojama paļaušanās tikai uz diplomātiskām garantijām vien gadījumos, kad jāatļauj personas izdošana vai deportācija uz kādu valsti, un ir pamatots iemesls uzskatīt, ka šai personai draud spīdzināšana vai nežēlīga izturēšanās;
- N. tā kā Parlaments vairākkārtīgi un stingri nosodījis nelikumīgu praksi, tostarp ārkārtas pārsūtīšanu, nolaupišanu un turēšanu ieslodzījumā bez tiesas sprieduma, pazušanu, turēšanu slepenos cietumos un spīdzināšanu, un ir pieprasījis pilnībā izmeklēt dažu dalībvalstu iespējamu sadarbību ar ASV iestādēm, jo īpaši ar CIP, un ES teritorijas izmantošanu;
- O. tā kā nelikumīgu darbību veikšana ES teritorijā varēja būt saistīta ar NATO ietvaros slēgtiem daudzpusējiem vai divpusējiem nolīgumiem,
1. atgādina, ka terorisma apkarošanas stratēģijas būs veiksmīgas tikai tad, ja tās īsteno, stingri ievērojot cilvēktiesības un jo īpaši — tiesības uz pienācīgu juridisku procedūru ievērošanu;
  2. atkārtoti pauž nosodījumu par ārkārtas pārsūtīšanu, turēšanu slepenos cietumos un spīdzināšanu, kas ir aizliegti saskaņā ar valstu un starptautiskiem tiesību aktiem par cilvēktiesību ievērošanu, un kas cita starpā pārkāpj tiesības uz brīvību, drošību un humānu attieksmi, kā arī tiesības netikt pakļautam spīdzināšanai, nevainīguma prezumpciju, tiesības uz taisnīgu lietas izskatīšanu, tiesības izmantot juridisko palīdzību un tiesības uz vienlīdzīgu aizsardzību saskaņā ar likumu;
  3. uzskata, ka ES ir svarīgi nosodīt jebkādas pretlikumīgas darbības saistībā ar cīņu pret terorismu, tostarp jebkādas tās teritorijā veiktās darbības, jo tikai tā ES var gan pati ievērot savas vērtības, gan tās pārlicinoši aizstāvēt ārējās partnerattiecībās;
  4. atkārtoti uzsver, ka nolīgumu cilvēktiesību klauzulas pilnīga piemērošana ir būtiska

¹ OV L 200, 30.7.2005., 1. lpp.

² Vispārējās cilvēktiesību deklarācijas 5. pants, Starptautiskā pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām 7. pants, Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas (*ECHR*) 3. pants un ar to saistītā judikatūra, kā arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 4. pants.

attiecībās starp Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm un trešām valstīm, un uzskata, ka ir piemērots brīdis pārskatīt to, kā cīņas pret terorismu vārdā Eiropas valstu valdības ir sadarbojušās ar diktatorisku režīmu represīvo aparātu; šajā sakarībā uzskata, ka ar nesenu pārskatīto Eiropas Kaimiņattiecību politiku pārliecinoši jāatbalsta drošības nozares reforma, kurai it īpaši jānodrošina izlūkošanas un tiesībaizsardzības funkciju skaidra nodalīšana; aicina EĀDD, Padomi un Komisiju pastiprināt sadarbību ar Komiteju spīdināšanas novēršanai un citiem attiecīgiem Eiropas Padomes mehānismiem, plānojot un īstenojot pretterorisma palīdzības projektus un piedaloties visu veidu pretterorisma dialogos ar trešām valstīm;

5. vēlreiz aicina visas tās valstis, attiecībā uz kurām izteikti pamatoti apgalvojumi, atbilstoši starptautiskiem tiesību aktiem un jo īpaši CAT 12. pantam darīt visu iespējamo un sniegt nepieciešamos paskaidrojumus un, ja ir atbilstošas norādes, pilnīgi izmeklēt visus iespējamus gadījumus, kas saistīti ar ārkārtas pārsūtīšanu, turēšanu slepenos cietumos, spīdināšanu un citiem nopietniem cilvēktiesību pārkāpumiem, lai noskaidrotu patiesību un, ja vajadzīgs, noteiktu vainīgos, pieprasītu atbildību un novērstu nesodāmību, tostarp saucot pie atbildības konkrētas personas, ja ir pierādījumi par viņu krimināli sodāmiem nodarījumiem; šajā sakarībā aicina priekšsēdētāja vietnieci / Savienības augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos un ES dalībvalstis veikt visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu atbilstošas turpmākās darbības, atsaucoties uz ANO kopīgo pētījumu par pasaulē izmantoto praksi saistībā ar slepenu turēšanu apcietinājumā cīņas pret terorismu vārdā, jo īpaši ņemot vērā rakstisko atgādinājumu, ko īpašo procedūru mandātu turētāji 2011. gada 21. oktobrī nosūtīja 59 valstīm, aicinot to valdības sniegt jaunāko informāciju par pētījumā sniegto ieteikumu īstenošanu;
6. aicina NATO un Amerikas Savienoto Valstu iestādes veikt savu izmeklēšanu par šiem jautājumiem, cieši sadarbojoties ar izmeklēšanu, ko veic ES un dalībvalstu parlamentārās vai tiesu iestādes¹, tostarp vajadzības gadījumā arī nekavējoties atbildot uz savstarpējās juridiskās palīdzības lūgumiem, atklāt informāciju par ārkārtas pārsūtīšanas programmām un citām darbībām, kas pārkāpj cilvēktiesības un pamatbrīvības, kā arī nodrošināt aizdomās turamo likumīgos pārstāvjus ar visu nepieciešamo informāciju, lai viņi varētu aizstāvēt savus klientus; prasa apstiprināt, ka visi NATO nolīgumi un NATO un ES un citi transatlantiskie nolīgumi pilnībā atbilst pamattiesībām;
7. atzinīgi vērtē ASV pilsoniskās sabiedrības ierosmes, kas paredzēja 2010. gadā izveidot neatkarīgu divpusēju darba grupu, kas izvērtē ASV valdības politiku un darbības saistībā ar iespējamo teroristu notveršanu, aizturēšanu un saukšanu pie atbildības, kā arī turēšanu ieslodzījumā ASV prezidentu B. Klintonu, Dž. Bušu un B. Obamas administrāciju laikā;
8. aicina attiecīgās iestādes neizmantojot valsts noslēpumu attiecībā uz starptautisko izlūkdienestu sadarbību, lai tādējādi izvairītos no atbildības un nepieļautu tiesisko aizsardzību, un uzstāj, ka tikai ar patiesām valsts drošības interesēm var attaisnot slepenību, taču jebkurā gadījumā par to svarīgāks ir pienākums ievērot saistošas prasības attiecībā uz pamattiesībām, piemēram, pilnīgu spīdināšanas aizliegumu;
9. aicina ES pilnīgi ievērot starptautiskās saistības un pilnībā īstenot ES politikas un

---

¹ Cita starpā skatīt arī Eiropas Parlamenta 2011. gada 9. jūnija rezolūciju par Gvantanamo — gaidāmo lēmumu par nāvessoda izpildi (P7_TA(2011)0271).

ārpolitikas instrumentus, piemēram, pamatnostādnes par spīdzināšanu un cilvēktiesību dialogus, lai varētu pārliecinošāk prasīt precīzi īstenot visu ES parakstīto starptautisko nolīgumu cilvēktiesību klauzulas un lai mudinātu galvenos sabiedrotos, piemēram, Amerikas Savienotās Valstis, ievērot valsts un starptautiskos tiesību aktus;

10. atgādina, ka *CAT* fakultatīvajā protokolā tiek prasīts izveidot uzraudzības sistēmas, kas attiektos uz visiem brīvības atņemšanas gadījumiem, un apgalvo, ka šī starptautiskā instrumenta ievērošana veido papildu aizsardzības līmeni; stingri aicina ES partnervalstis ratificēt fakultatīvo protokolu un izveidot neatkarīgus valsts mēroga novēršanas mehānismus, kas atbilst Parīzes principiem, kā arī ratificēt Starptautisko Konvenciju par visu personu aizsardzību pret piespiedu pazušanu;
11. aicina bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas (BDMR) valdību atzīt *Khaled el-Masri* nolaupīšanu, kas noveda pie viņa nelikumīgas aizturēšanas un iespējamās spīdzināšanas, un noteikt, kurš atbildīgs par šo nolaupīšanu, kas it kā esot notikusi kļūdaini noteiktas identitātes dēļ; pauž nožēlu par to, ka Skopjes prokuratūra nav veikusi kriminālizmeklēšanu *Khaled el-Masri* lietā; norāda, ka Eiropas Cilvēktiesību tiesa ir pieņēmusi šo lietu izskatīšanai un Lielās palātas pirmā sēde notika 2012. gada 16. maijā; uzskata, ka BDMR valdības rīcība šajā lietā neatbilst ES pamattiesību un tiesiskuma pamatprincipiem un Komisijai tie pienācīgi jāizskata saistībā ar šīs valsts pievienošanās procesu Eiropas Savienībai;
12. pauž īpašas bažas par ASV militārās komisijas īstenoto procedūru *Abd al-Rahim al-Nashiri* lietā, kuram notiesāšanas gadījumā var piespriest nāvessodu; aicina ASV iestādes nepieļaut nāvessoda piespriešanu *Rahim al-Nashiri* un atgādina par savu ilgstošo nostāju pret nāvessodu visos gadījumos un jebkuros apstākļos; atzīmē, ka kopš 2011. gada 6. maija *Rahim al-Nashiri* lietu izskata Eiropas Cilvēktiesību tiesa; aicina ikvienu valsti, kurā *Rahim al-Nashiri* tika turēts, izmantot visus pieejamos līdzekļus, lai nodrošinātu, ka viņam netiek piespriests nāvessods; mudina priekšsēdētāja vietnieci / Savienības augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos sarunās ar ASV *Rahim al-Nashiri* lietu uzskatīt par prioritāti, tādējādi īstenojot ES pamatnostādnes par nāvessodu;
13. vēlreiz apstiprina, ka starptautiskajai cīņai pret terorismu un divpusējai vai daudzpusējai starptautiskai sadarbībai šajā jomā, tostarp NATO ietvaros vai starp izlūkdienestiem un drošības dienestiem, ir jānotiek vienīgi pilnībā ievērojot cilvēktiesības un pamatbrīvības un nodrošinot atbilstošu demokrātisku un tiesisku uzraudzību; aicina ES dalībvalstis, Komisiju, Eiropas Ārējās darbības dienestu (EĀDD) un Padomi nodrošināt šo principu ievērošanu ārējās attiecībās un pieprasa pirms jebkādu nolīgumu parakstīšanas, jo īpaši pirms nolīgumu par izlūkdienestu sadarbību un nolīgumu par informācijas apmaiņu parakstīšanas, kārtīgi novērtēt sadarbības partneru paveikto cilvēktiesību ievērošanas jomā, pārskatīt spēkā esošos nolīgumus, ja šie partneri neievēro cilvēktiesības, un informēt Eiropas Parlamentu par novērtējumiem un pārskatos izdarītajiem secinājumiem;
14. atkārtoti aicina Padomi un dalībvalstis nepieļaut, ka nekontrolējamas diplomātiskas garantijas tiek pieņemtas par pamatu to personu izdošanai vai deportācijai, kuras tiek uzskatītas par draudiem valsts drošībai, ja ir pamatots iemesls uzskatīt, ka šīm personām draud spīdzināšana vai nežēlīga izturēšanās vai arī viņus tiesās, izmantojot šādā ceļā iegūtus pierādījumus;

15. mudina attiecīgās iestādes nodrošināt, ka tiek stingri nodalītas izlūkdienestu un drošības dienestu darbības, no vienas puses, un tiesībsardzības iestāžu darbības, no otras puses, lai garantētu vispārējā principa *nemo iudex in sua causa* ievērošanu;
16. uzsver, ka EP pagaidu komiteja, veicot izmeklēšanu, kas ir tā 2007. gada 14. februāra un 2009. gada 19. februāra rezolūciju pamatā, atklāja būtiskas nepilnības atļauju izdošanas un kontroles procedūrās attiecībā uz civilām lidmašīnām, kas šķērso Eiropas gaisa telpu vai nolaižas tās teritorijā, tādējādi ne tikai pieļaujot, ka CIP varēja šīs procedūras ļaunprātīgi izmantot ārkārtas pārsūtīšanai, bet no tām var izvairīties arī jebkurš organizētās noziedzības grupējums, tostarp teroristu tīkli; atgādina arī par Kopienas kompetenci transporta drošības un drošuma jomā un par Parlamenta ieteikumu Komisijai regulēt un uzraudzīt ES gaisa telpas, lidostu un nekomerciālās aviācijas pārvaldību; aicina ES un tās dalībvalstis ilgāk neatlikt vispusīga pārskata sagatavošanu par Konvencijas par starptautisko civilo aviāciju (Čikāgas Konvencijas) īstenošanu attiecībā uz atļauju izdošanas un kontroles procedūrām civilām lidmašīnām, kas šķērso Eiropas gaisa telpu vai nolaižas tās teritorijā, lai panāktu lielāku drošību un sistemātisku pārbaužu veikšanu, pieprasot pasažieriem un apkalpes dalībniekiem apliecināt savu identitāti un nodrošinot, ka jebkuriem reisiem, kas tiek klasificēti kā valsts reisi (un neietilpst Konvencijas darbības jomā), tiek iepriekš piešķirta atbilstoša atļauja; atgādina arī par Parlamenta ieteikumu dalībvalstīm efektīvi īstenot Tokijas konvenciju par noziegumiem un dažām citām nelikumīgām darbībām, kas izdarītas gaisa kuģos;
17. aicina Delegāciju priekšsēdētāju konferenci nodrošināt, ka tiek uzsākti parlamentāri dialogi par pamattiesību aizsardzību terorisma apkarošanā, pamatojoties uz ANO kopīgo pētījumu par pasaulē izmantoto praksi saistībā ar slepenu turēšanu apcietinājumā cīņas pret terorismu vārdā un ar to saistītām turpmākām darbībām, kā arī pamatojoties uz ANO Labas prakses apkopojumu par tiesisko un institucionālo sistēmu un pasākumiem, lai nodrošinātu, ka izlūkdienesti, apkarojot terorismu, ievēro cilvēktiesības, tostarp veicot to uzraudzību;
18. aicina Amerikas Savienotās Valstis, ņemot vērā transatlantiskās partnerības svarīgo nozīmi un Amerikas Savienoto Valstu vadošo lomu šajā jomā, pilnībā izmeklēt un noteikt atbildību par visiem pārkāpumiem, kurus tā pieļāvusi, nodrošināt, ka attiecīgos valstu un starptautiskos tiesību aktus piemēro pilnībā, lai nepieļautu, ka turpina pastāvēt jomas, uz kurām likumi neattiecas, nepieļaut militārās tiesas prāvas, pilnīgi attiecināt krimināllikumu uz terorismā aizdomās turētām personām, atsākt pārskatīt lēmumus par aizturēšanu pārskatīšanu un *habeas corpus* piemērošanu, nodrošināt pienācīgu juridisku procedūru ievērošanu, ievērot tiesības netikt pakļautam spīdzināšanai un nediskriminēt ārvalstu un Amerikas Savienoto Valstu pilsoņus;
19. aicina prezidentu B. Obamu turēt solījumu, ko viņš deva 2009. gada janvārī un kas paredz slēgt Gvantanamo, ļaujot visiem aizturētajiem, kuriem nav izvirzīta apsūdzība, pēc iespējas drīzāk atgriezties dzimtenē vai citā drošā valstī, un tos Gvantanamo aizturētos, pret kuriem ir pietiekami pierādījumi, bez vilcināšanās pienācīgi tiesāt kompetenta, neatkarīga un objektīva tribunāla atklātā tiesas sēdē un notiesāšanas gadījumā turēt ieslodzījumā ASV saskaņā ar attiecīgiem starptautiskiem standartiem un principiem; tāpat aicina veikt izmeklēšanu par cilvēktiesību pārkāpumiem Gvantanamo cietumā un noteikt atbildību;

20. aicina ASV iestādes anulēt pilnvaras, kas saskaņā ar *NDAA* ļauj nenoteiktu laiku turēt personu apcietinājumā bez apsūdzības uzrādīšanas vai tiesas;
21. aicina visas ES dalībvalstis parakstīt un ratificēt ANO Konvenciju par visu personu aizsardzību pret piespiedu pazušanu;
22. aicina visiem aizturētajiem, kuriem nav izvirzīta apsūdzība, bet ko nevar repatriēt tādēļ, ka izcelsmes valstī viņiem patiešām draud spīdzināšana vai vajāšana, dot iespēju apmesties Amerikas Savienotajās Valstīs, nodrošinot viņiem humanitāro aizsardzību un pienācīgu kompensāciju¹, un mudina arī ES dalībvalstis brīvprātīgi uzņemt bijušos Gvantanamo aizturētos;
23. aicina ES nodrošināt, ka ES dalībvalstis, asociētās valstis un partnervalstis (jo īpaši saskaņā ar Kotonū nolīgumu), kuras ir piekritušas uzņemt bijušos Gvantanamo aizturētos, patiešām sniegtu viņiem pilnīgu atbalstu attiecībā uz dzīves apstākļiem un integrāciju sabiedrībā, ārstēšanu, tostarp psiholoģisku atveseļošanu, piekļuvi personu apliecinošiem un ceļošanas dokumentiem, sekmētu viņu tiesības uz ģimenes atkalapvienošanu un nodrošinātu visas citas pamattiesības, kādas ir cilvēkiem, kam piešķirts politiskais patvērumš.

---

¹ Skatīt Eiropas Parlamenta 2009. gada 4. februāra rezolūcijas 3. punktu par Gvantanamo ieslodzījuma vietas gūstekņu atpakaļnosūtīšanu un pārmitināšanu (P6_TA (2009)0045).

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	5.7.2012
Galīgais balsojums	+: 60 -: 3 0: 1
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Pino Arlacchi, Elmar Brok, Jerzy Buzek, Tarja Cronberg, Arnaud Danjean, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Andrzej Grzyb, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Anneli Jäätteenmäki, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Evgeni Kirilov, Maria Eleni Koppa, Andrey Kovatchev, Paweł Robert Kowal, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Mario Mauro, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, María Muñoz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Kristiina Ojuland, Ria Oomen-Ruijten, Pier Antonio Panzeri, Alojz Peterle, Bernd Posselt, Hans-Gert Pöttering, Libor Rouček, Tokia Saïfi, Nikolaos Salavrakos, György Schöpflin, Werner Schulz, Adrian Severin, Marek Siwiec, Geoffrey Van Orden, Kristian Vigenin, Sir Graham Watson, Boris Zala
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Charalampos Angourakis, Jean-Jacob Bicep, Véronique De Keyser, Andrew Duff, Tanja Fajon, Hélène Flautre, Elisabeth Jeggle, Baroness Sarah Ludford, Carmen Romero López, Helmut Scholz, Indrek Tarand, Alejo Vidal-Quadras, Dominique Vlasto, Joachim Zeller
Aizstājēji (187. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Petru Constantin Luhan

KOMITEJAS GALĪGAIS BALSOJUMS

Pieņemšanas datums	10.7.2012
Galīgais balsojums	+ : 50 - : 2 0 : 5
Komitejas locekļi, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Jan Philipp Albrecht, Edit Bauer, Mario Borghezio, Rita Borsellino, Emine Bozkurt, Arkadiusz Tomasz Bratkowski, Simon Busuttil, Philip Claeys, Carlos Coelho, Ioan Enciu, Frank Engel, Cornelia Ernst, Monika Flašíková Beňová, Hélène Flautre, Kinga Gál, Kinga Göncz, Sylvie Guillaume, Anna Hedh, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Livia Járóka, Timothy Kirkhope, Juan Fernando López Aguilar, Baroness Sarah Ludford, Monica Luisa Macovei, Svetoslav Hristov Malinov, Véronique Mathieu, Anthea McIntyre, Louis Michel, Claude Moraes, Antigoni Papadopoulou, Georgios Papanikolaou, Carmen Romero López, Renate Sommer, Rui Tavares, Nils Torvalds, Kyriacos Triantaphyllides, Wim van de Camp, Axel Voss, Josef Weidenholzer, Cecilia Wikström, Tatjana Ždanoka
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsošanā	Elena Oana Antonescu, Michael Cashman, Anna Maria Corazza Bildt, Leonidas Donskis, Dimitrios Droutsas, Lorenzo Fontana, Mariya Gabriel, Monika Hohlmeier, Hubert Pirker, Raül Romeva i Rueda, Salvador Sedó i Alabart, Michèle Striffler
Aizstājēji (187. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsošanā	Zita Gurmai, Nadja Hirsch, Elisabeth Jeggle